

prima instanță: I. Cotea

dosarul nr. 2ra-61/16

instanța de apel: V. Movilă, E. Dvurecenschii, R. Petrov

DECIZIE

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Tatiana Vieru,

Judecătorii: Valentina Clevadi, Oleg Sternioală,
Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taxi Roz”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Taxi Roz” împotriva lui Tișcenco Alexandr cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 01 octombrie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Tișcenco Alexandr, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Cahul din 18 martie 2015, cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii

c o n s t a t ă:

La data de 19 noiembrie 2013 SRL „Taxi Roz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tișcenco Alexandr cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 16 noiembrie 2012 între SRL „Taxi-Roz” și Tișcenco Alexandr a fost semnat contractul individual de muncă nr. 149/2012, prin care Tișcenco Alexandr a fost angajat în funcția de taximetrist. Totodată, la 16 noiembrie 2012 a fost semnat contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină.

Menționează reclamantul că, la încadrarea în serviciu salariatul Tișcenco Alexandr a primit sub răspundere materială deplină autoturismul de model „Dacia Logan”, n/î KAY 468. La depistarea faptului că autoturismul primit în gestiune de salariatul Tișcenco Alexandr nu corespunde stării inițiale în care a fost predat, stare ce nu permite utilizarea lui în procesul de muncă, s-a dispus efectuarea expertizei bunului.

Prin procesul-verbal de constatare a prejudiciului adus întreprinderii nr.35 din 02 mai 2013, a fost stabilit că autoturismul este deplasabil, însă are deteriorări

avariate și pentru lichidarea lor sunt necesare lucrări de reparație și schimbarea pieselor.

Susține reclamantul că, prin acțiunile sale salariatul nu a asigurat integritatea mijlocului de transport, a încălcat obligațiunile stipulate în contractul de răspundere materială deplină, și anume pct. 1 -salariatul își asumă răspunderea materială deplină pentru neasigurarea integrității valorilor materiale transmise lui de către angajator și se obligă: a) să aibă o atitudine gospodărească față de valorile transmise și să ia măsuri de prevenire a prejudiciului; d) să participe la efectuarea inventarierii, reviziei, altor controale asupra integrității valorilor transmise”.

Reclamantul menționează că, prin acțiunile sale salariatul Tișcenco Alexandr a adus întreprinderii un prejudiciu material în valoare de 11 840,80 lei.

Consideră reclamantul, că raporturile expuse se încadrează în prevederile legislației muncii privind repararea prejudiciului adus de către salariat angajatorului, în baza răspunderii materiale individuale depline. Totodată, invocă reclamantul că, nu sunt circumstanțe stipulate în Codul Muncii ce ar exclude răspunderea materială deplină, precum și lipsa vinovăției care a fost recunoscută.

Astfel, prejudiciul cauzat urma să fie achitat în termenul acordat prin somațiile expediate la adresa lui Tișcenco Alexandr. Însă, acestea împreună cu avizul de recepție au fost returnate la adresa SRL „Taxi-Roz”, deoarece a expirat termenul de păstrare.

Mai menționează reclamantul că, toate măsurile întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă nu s-au soldat cu succes.

Solicită reclamantul SRL „Taxi-Roz”, repararea prejudiciului material cauzat în sumă de 11 840,80 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Litigiu în cauză a fost obiect de examinare în mai multe instanțe judecătorești.

Prin hotărîrea Judecătoriei Cahul din 18 martie 2015, acțiunea reclamantului SRL „Taxi Roz” a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Tișcenco Alexandr în beneficiul SRL „Taxi Roz” suma de 11 840,80 lei în contul reparării prejudiciului material cauzat prin neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de muncă și 810,80 lei în contul restituirii cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Tișcenco Alexandr la 15 aprilie 2015 a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 01 octombrie 2015 a fost admis apelul declarat de Tișcenco Alexandr. S-a casat integral hotărîrea Judecătoriei Cahul din 18 martie 2015, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea SRL „Taxi Roz” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 16 noiembrie 2015, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, SRL „Taxi Roz” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd

admiterea recursului, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat normele de drept material, iar constatările asupra pricinii contravin circumstanțelor stabilite în cadrul ședințelor de judecată.

Susține că instanța de apel, referindu-se la temeiurile de răspundere materială deplină a salariatului și invocând faptul că poate fi absolvit salariatul de răspundere din considerentul că contractul de răspundere materială nu poate fi încheiat cu salariatul – taximetrist, nu a ținut cont de prevederile art. 338 alin. (1) Codul Muncii, care prevede și alte temeiuri de răspundere materială deplină.

În acest sens, instanța de apel nu a aplicat prevederile Codului Muncii și anume prevederile specificate supra, interpretând în favoarea intimatului Tișcenco Alexandr prevederile Nomenclatorului funcțiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.449 din 29.04.2004, adăugând că funcțiile sunt exhaustiv stipulate și nu poate fi dat interpretării. Acest argument urmează a fi apreciat critic de instanță de recurs, dat fiind faptul că, la unele prevederi din nomenclator se specifică: pct. II -lucrările de procurare (recepționare), vânzare (livrare, eliberare) a serviciilor, etc / sau / lucrările de efectuare și recepționare a tuturor tipurilor de plăți.... Astfel, se constată că expres nu pot fi indicate funcțiile și lucrările după cum în contradictoriu se expune instanța de apel.

La fel, susține că faptul că numărul șasiului din certificatul de înmatriculare nu corespunde cu cel din actul de predare-primire al autoturismului, nu duce la eliberarea salariatului de răspundere materială deplină. În acest sens, susține că actul de predare-primire a mijlocului de transport conținea o greșeală tehnică. În opinia recurentului, acest fapt este unul nesemnificativ pentru soluționarea litigiului, luând în considerație că constatarea a fost efectuată asupra mijlocului de transport cu același număr al șasiului, identic cu cel din certificatul de înmatriculare și din actul de evaluare.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Materialele dosarului denotă faptul că SRL „Taxi-Roz”, în calitate de angajator și salariatul Tișcenco Alexandr la 16 noiembrie 2012 au semnat contractul

de individual de muncă, prin care ultimul a fost angajat în calitate de conducător auto (f.d. 4-5).

Prin actul de predare-primire din 16 noiembrie 2012 angajatorul SRL „Taxi-Roz” a transmis sub răspundere materială salariatului Tișcenco Alexandr autoturismul „Dacia Logan” cu numărul înmatriculare KAY 468, produs în anul 2011, cu caroseria UU1LSDA1P46538467 ,nr. motorului D4FF732F092400 (f.d. 7).

La aceeași dată – 16 noiembrie 2012, în scopul asigurării integrității mijloacelor fixe, obiectelor de mică valoare și scurtă durată și materialelor, conform art. 339 Codul muncii, între angajatorul SRL „Taxi-Roz” și salariatul Tișcenco Alexandr a fost încheiat contractul cu privire la răspundere materială individuală deplină (f.d. 6).

Conform acestui contract salariatul își asumă răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor materiale transmise salariatului de către angajator și se obligă:

- a) să aibă o atitudine gospodărească față de valorile transmise și să ia măsuri de prevenire a prejudiciului;
- b) să informeze la timp angajatorul despre toate circumstanțele care amenință integritatea valorilor ce i-au fost transmise;
- c) să țină la evidență, să întocmească și să prezinte, în modul stabilit, dările de seamă financiar-materiale și alte dări de seamă cu privire la circulația și soldurile valorilor ce i-au fost transmise;
- d) să participe la efectuarea inventarierii, reviziei, altor controale asupra integrității valorilor ce i-au fost transmise.

Conform pct. 4 din contract salariatul nu poartă răspundere materială dacă prejudiciul nu s-a produs din vina lui, precum și în cazul existenței circumstanțelor prevăzute de art. 334 din Codul Muncii.

La 03.04.2013 SRL „Taxi-Roz” a demarat procedura de constatare a prejudiciului cauzat de salariatul Tișcenco Alexandr, în cadrul căreia a antrenat inginerul-expert din cadrul SRL „Exauto-Plus”, care, examinând autoturismul „Dacia Logan”, cu numărul de înmatriculare KAY 468, produs în anul 2011, caroseria UU1LSDA1P46532355 și motorul D4FF732F093566, a constatat deteriorări avariate la bara de protecție spate, dublura barei de protecție spate, numărul de înmatriculare spate, panoul posterior, bara de protecție față, podea portbagaj și ușa din spate dreapta, evaluând prejudiciul la suma 11,840 lei 77 bani.

Reclamantul SRL „Taxi-Roz”, considerînd că raporturile expuse se încadrează în prevederile legislației muncii privind repararea prejudiciului adus de salariat angajatorului în baza răspunderii materiale individuale depline, s-a adresat în instanță solicitînd, în temeiul art. 338 alin. (1) Codul Muncii, încasarea de la

Tișcenco Alexandr în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 11 840,80 lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii, a admis acțiunea, fiind dispusă încasarea de la Tișcenco Alexandr în beneficiul SRL „Taxi Roz” suma de 11 840,80 lei, în contul reparării prejudiciului material cauzat prin neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de muncă.

Ulterior, instanța de apel, judecând apelul declarat de Tișcenco Alexandr, a admis apelul, a casat integral hotărîrea Judecătoriei Cahul din 18 martie 2015, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea SRL „Taxi Roz” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, contractul de răspundere materială deplină, semnat de conducătorul mijlocului de transport auto, contravine prevederilor art. 339 alin. (l) Codul Muncii și Hotărîrii Guvernului nr. 449 din 29.04.2004, ceea ce conduce la nulitatea absolută a actului juridic în conformitate cu art. 216, 220 alin. (l) Cod Civil. Totodată, art. 217 alin. (l) Cod Civil prevede că nulitatea absolută se constată din oficiu și de către instanța de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel, din următoarele considerente.

Analizînd datele autoturismului „Dacia Logan”, primit de salariatul Tișcenco Alexandr - numărul de înmatriculare KAY 468, produs în anul 2011, cu caroseria UU1LSDA1P46538467, nr. motorului D4FF732F092400 (f.d.7) și cele ale autoturismului „Dacia Logan”, asupra căruia au fost constatate deteriorări pretinse spre a le repara din actul, de examinare a mijlocului de transport autor nr. 442/04 A din 03 aprilie 2013 – cu numărul de înmatriculare KAY 468, produs în anul 2011, caroseria UU1LSDA1P46532355 și motorul D4FF732F093566 (f.d.10), instanța de recurs remarcă că acestea diferă.

În aceste circumstanțe instanța de recurs consideră corectă concluzia instanței de apel referitor la netemeinicia pretenției privind despăgubirea reclamantului SRL „Taxi-Roz” pentru prejudiciul cauzat autoturismului „Dacia Logan” cu numerele caroseriei UU1LSDA1P46532355 și motorul D4FF732F093566, în condițiile în care salariatul Tișcenco Alexandr, de fapt, a utilizat autoturismul „Dacia Logan” cu numerele caroseriei UU1LSDA1P46538467 și motorului D4FF732F092400.

Totodată, instanța menționează că reclamantul a solicitat, în temeiul art. 338 alin. (1) Codul Muncii, încasarea de la Tișcenco Alexandr în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 11 840,80 lei.

În susținerea netemeinicii acțiunii, instanța de recurs mai aduce următoarele.

Conform art. 337 al. (2) Codul Muncii, salariatul poate fi tras la răspundere materială deplină pentru prejudiciul material cauzat doar în cazurile prevăzute la art. 338.

Conform art.338 alin.(1) lit. a) Codul Muncii, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când: a) între salariat și angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor și altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art.339).

Conform art. 339 Codul Muncii, (1) contractul scris cu privire la răspunderea materială deplină poate fi încheiat de angajator cu salariatul care a atins vârsta de 18 ani și care deține o funcție sau execută lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise. (2) Nomenclatorul funcțiilor și lucrărilor menționate la alin.(1), precum și contractul-tip cu privire la răspunderea materială individuală deplină, se aprobă de Guvern.

Acest nomenclator a fost aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 449 din 29 aprilie 2004 și la Anexa nr. 1 prevede în linii generale 6 categorii de funcții și 7 categorii de lucrări. Funcția de conducător auto nu se regăsește în anexa nominalizată. Prin urmare, Tișcenco Alexandr nu este persoana cu care putea fi încheiat contract de răspundere materială deplină.

Prin urmare, instanța de recurs consideră justă concluzia instanței de apel, precum că semnarea unui contract de răspundere materială deplină cu conducătorul auto contravine prevederilor art. 339 Codul Muncii și Hotărîrii Guvernului nr. 449 din 29.04.2004, ceea ce, în temeiul art. 216 și art. 220 alin. (1) Cod Civil, conduce la nulitatea lui, or, în conformitate cu art. 217 alin. (1) Cod Civil, se constată nulitatea de către instanța de judecată din oficiu.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia netemeinicii pretențiilor înaintate și respingerea acțiunii.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței sale, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios. Astfel, se ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taxi Roz”.

Se menține decizia Curții de Apel Cahul din 01 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Taxi Roz” împotriva lui Tișcenco Alexandr cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru